

Datum: 10 juli 2023

Onderwerp: Erkenning en waardering geven aan veteranen in De Wolden

Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente geeft erkenning en waardering aan veteranen in De Wolden en geeft uitvoering aan de zorgplicht die voortkomt uit de Veteranenwet. In deze brief leggen wij uit hoe wij dat doen.

Veteranenwet

Militairen krijgen de status veteraan als zij op een militaire missie/uitzending zijn geweest. Dit betekent dat de groep veteranen bestaat uit veteranen die nog werkzaam zijn binnen Defensie (veteranen in werkelijke dienst) en uit ex-militairen die Defensie hebben verlaten (veteranen post-actief). Nederland telt ruim 26.150 veteranen in werkelijke dienst en ruim 79.200 post-actieve veteranen.

Voor veteranen is sinds 2014 de Veteranenwet van kracht. Hiermee is bij wet geregeld dat veteranen voor hun militaire inzet, van zowel overheid als samenleving, erkenning en waardering verdienen. De Veteranenwet beperkt zich niet tot de rijksoverheid. Ook overheden als gemeenten en provincies hebben daarin een rol. Zo deelt de provincie sinds dit jaar een veteranenpenning uit aan de veteranen in de provincie als blijk van waardering.

Tussen de uitvoering van de bijzondere zorgplicht voor veteranen en de reguliere taken van de gemeenten voor haar burgers bestaan raakvlakken, zoals op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en zorg. Het is daarom voor gemeenten van belang te weten wat de bijzondere zorgplicht voor veteranen inhoudt en hoe deze in de praktijk wordt vormgegeven. Informatie hierover draagt bij aan het geven van de juiste hulp aan veteranen met zorg-, hulp- en ondersteuningsvragen. Het organiseren van één aanspreekpunt voor veteranen, dat bekend is met de wet- en regelgeving rondom de Veteranenwet, betekent dat veteranen (en hun omgeving) sneller geholpen kunnen worden bij hulpvragen. In De Wolden is dit aanspreekpunt al gerealiseerd.

Lokale veteranenwerkgroep

Enkele veteranen in onze gemeente hebben het initiatief genomen om in contact te komen met de gemeente halverwege 2023 naar aanleiding van het hijsen van de veteranenvlag in juni 2022 door de burgemeester. Vanuit deze werkgroep zijn er veel ideeën gekomen om veteranen in de gemeente meer in contact met elkaar te brengen, omdat verondersteld werd dat daar meer behoefte aan is. Besloten is om eerst een enquête op te stellen om de veteranen in De Wolden te bevragen over hun behoefte. 52 veteranen (ongeveer 50% respons) hebben de enquête ingevuld. Uit deze enquête blijkt dat:

- Het wordt op prijs gesteld dat de gemeente dit initiatief heeft genomen (i.s.m. de werkgroep).

- De correspondenten ervaren nog te weinig waardering en erkenning vanuit de gemeente. Het is voor correspondenten onbekend wat de gemeente doet voor veteranen.
- Een deel van de veteranen heeft behoefte aan contact en vindt vooral lotgenotencontact belangrijk in hun eigen omgeving.
- De gemeente zou meer kunnen doen door initiatieven mogelijk te maken waar men elkaar kan ontmoeten en haar waardering en erkenning uit te spreken richting veteranen.

Naar aanleiding van de enquête is gesproken met de werkgroep veteranen over de uitkomsten van de enquête en is geconcludeerd dat een lokale veteranendag zou passen bij de behoefte onder veteranen in De Wolden. Tijdens een nog te organiseren middag wordt er een formeel en informeel moment georganiseerd voor veteranen en hun omgeving.

Onderzoek Veteranenombudsman

De Veteranenombudsman is eind 2022 uit eigen beweging een onderzoek gestart naar aan de taken en verantwoordelijkheden van gemeenten ten aanzien van de veteranen in hun gemeenten. De Veteranenombudsman geeft aan dat er op verschillende manieren bijgedragen kan worden aan de drie pijlers van de Veteranenwet te weten erkenning, waardering en de bijzondere zorgplicht.

Hierbij geeft hij de volgende suggesties:

- het onderhouden van herdenkingsmonumenten/oorlogsgraven het overhandigen van medailles en insignes
- het organiseren (jaarlijkse) herdenkingen
- het faciliteren van veteranenbijeenkomsten
- het subsidiëren van een veteranen-inloophuis in de gemeente
- schuldhulpverlening
- hulp bij woningnood
- het bieden van (nood)opvang voor veteranen die dringend tijdelijk een andere woonplek nodig hebben
- kennis van de sociale kaart op peil houden voor veteranen om hen (warm) te kunnen doorverwijzen

In 2022 heeft de burgemeester de veteranenvlag gehesen. In 2023 heeft dit ook weer plaatsgevonden. Dit is ook een goede uiting van erkenning en waardering voor veteranen. Ook kan volgens de veteranenwerkgroep de zichtbaarheid van veteranen verbeterd worden bij 4-mei herdenkingen. Hierin trekt de gemeente samen op met de veteranen om dit onder de aandacht te brengen bij de organisaties die de 4-mei herdenkingen organiseren. Met de werkgroep van veteranen wordt verder onderzocht hoe er uitvoering gegeven kan worden aan de drie pijlers van de Veteranenwet. Het initiatief om dingen te organiseren ligt bij deze veteranen(werk)groep. Alle initiatieven/voorstellen liggen buiten de politieke sfeer.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester